

Література

1. Гуральник Н.П. Українська фортепіанна школа ХХ століття в контексті розвитку музичної педагогіки : історико-методологічні та теоретико-технологічні аспекти : монографія / Н.П.Гуральник. – К. : НПУ, 2007.– 460 с.
2. Етико-світоглядні традиції найдавнішої духовної культури на території України : навч. посіб. для студ. вищ. закладів освіти / В.М.Шостак. — Луцьк: РВВ «Вежа», 1999. – 188 с.
3. Колесникова И. А. Педагогическая реальность в зеркале междисциплинарной рефлексии / И.А.Колесникова. – СПб., 1999. – 104 с.
4. Українське сакральне мистецтво: традиції, сучасність, перспективи. (Українське сакральне мистецтво ХІІІ – ХV століть) : матеріали третьої міжнар. наук. конф., (Львів, 4 - 5 трав. 1995 р.) / ; Український Католицький ун-т ім. Св.Климента-Папи, Ін-т народознавства НАН України. – Л., 2001. – 120 с.
5. Поляков С.Д. В поисках педагогической инноватики / С.Д.Поляков. – М., 1993. – 152 с.
6. Чистов К.В. Народные традиции и фольклор / К.В.Чистов. – Л.: Наука, 1986. – 303 с.

Анотація

В статті розглядається проблема розкриття культурологічного діалогу новацій та традицій.

Аннотация

В статье рассматривается проблема культурологического диалога новаций и традиций.

Summary

The problem of opening of kul'turologichnogo dialog of innovations and traditions is examined in the floor.

Ключові слова: культурні традиції, діалектичний взаємозв'язок, новаторство, педагогічні новації.

Ключевые слова: культурные традиции, диалектическая взаимосвязь, новаторство, педагогические инновации.

Key words: cultural traditions, dialectical intercommunication, innovation, pedagogical innovations.

Подано до редакції 24.10.2011.

УДК 371.31=161.2

©2012

Гладишев В.В.

ОСНОВИ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА У СПАДЩИНІ В.П. ОСТРОГОРСЬКОГО

Постановка проблеми у загальному вигляді... На сучасному етапі розвитку літературної освіти в Україні особливого значення набуває проблема якісної підготовки вчителя-словесника, який має забезпечувати виконання нормативних документів, що регламентують процес літературної освіти українських школярів. Загальновизнано, що підготовка вчителя-словесника у ВНЗ має носити системний характер, тому важливим чинником вважаємо виявлення витоків системного підходу до підготовки вчителя-словесника у методиці викладання літератури, оскільки історична трансформація початкових положень про необхідність системного підходу до підготовки вчителя-словесника у ВНЗ тривалий час була зумовлена суспільними обставинами, що не сприяли всебічному розвитку творчої особистості вчителя.

Відповідно, історично правильне осмислення концепції системної підготовки вчителя-словесника, яку було подано видатним методистом В.П. Острогорським, може стати важливим чинником підвищення якості цієї підготовки на сучасному етапі розвитку української літературної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

Після набуття Україною незалежності, намагаючись дати наукову відповідь на виклики нового часу щодо літературної освіти українських школярів, проблему підготовки вчителя-словесника у ВНЗ українські науковці (авторський колектив під керівництвом д. пед. наук, професора, члена-кореспондента АПН України Н.Й. Волошиної) розглядали у межах розробки наукових засад методики викладання літератури [6, с. 230-259]. У посібнику, що був призначений для студентів вищих навчальних закладів, було ретельно проаналізовано основні суспільні вимоги до особистості й професійної підготовки, професійної діяльності вчителя-словесника в умовах підвищеної суспільної уваги до викладання літератури, а також визначені науково-методичні засади та основні напрями цієї діяльності. При цьому науковці спиралися на найкращі досягнення методики минулого, залучали досвід К.Д. Ушинського, В.Я. Стоюніна, В.П. Острогорського, Ф.І. Буслаєва, Х.А. Алчевської, М.О. Рибникової, Т.Ф. Бугайко, проте про витоки системного підходу до фахової підготовки вчителя-словесника у ВНЗ у посібнику не йшлося.

Під кутом зору порушеної у дослідженні проблеми заслуговують на увагу розроблені науковцями концепції підготовки вчителя української мови і літератури (О.М. Семеног [8]) і вчителя світової літератури (Л.Ф. Мірошниченко [4, с. 79-89; 5]).

О.М. Семеног визначила наукові засади комплексної фахової підготовки вчителя української мови й літератури, розробила систему цієї підготовки, спираючись на досвід вітчизняних і закордонних науковців. Витоки системного підходу до фахової підготовки вчителя-словесника науковець окремо не розглядала.

Л.Ф. Мірошніченко зосередила увагу на всебічному розвитку особистості майбутнього вчителя світової літератури у процесі його підготовки у ВНЗ, запропонувала систему розвитку його особистісних і професійних якостей. Систему вимог до фахової підготовки вчителя світової літератури в історичному аспекті дослідниця не розглядала, роль В.П. Острогорського у визначенні цих вимог відзначалася.

Також розгляду питання про провідні професійні якості вчителя зарубіжної літератури, що мають забезпечити належний рівень літературної освіти школярів, приділив увагу Ф.М. Штейнбук [10, с. 121-139]. Науковець стисло визначає вимоги до сучасного вчителя зарубіжної літератури, наводить приклади його діяльності, не аналізуючи витоки системного підходу до його підготовки.

Підготовка вчителів, що викладають інтегрований курс «Література» (школи з російською мовою навчання), здійснюється за підручниками, які визнають вагомий внесок В.П. Острогорського у формування вимог до фахової підготовки вчителів словесності, проте не визначають, що запропоновані методистом вимоги відбивають системний підхід до цього процесу [3, с. 30-32; 83].

Аналіз праць науковців доводить, що тема статті є актуальною, оскільки на сучасному етапі розвитку вітчизняної методики викладання літератури проблема системної підготовки вчителя-словесника має вирішуватися відповідно до вимог часу, учитель-словесник у своїй професійній діяльності має гідно відповідати на виклики сьогодення й прогнозувати майбутнє.

Формулювання цілей статті... Мета даної статті полягає в аналітичному розгляді основних положень системного підходу до фахової підготовки вчителя-словесника у ВНЗ, що були запропоновані видатним методистом В.П. Острогорським у класичній праці науковця «Бесіди про викладання словесності» (1885 рік – перше видання окремою книгою).

Виклад основного матеріалу дослідження... Наш досвід засвідчує [1], що сучасний науковий аналіз «класичних» методичних праць минулого, які – нібито – вже добре осмислені методичною наукою, може бути надзвичайно корисним для з'ясування положень, висловлених методистами минулого. Саме тому здійснюємо розгляд концепції підготовки вчителя-словесника, що була запропонована В.П. Острогорським, звертаючись безпосередньо до тексту роботи, без урахування оцінки цієї роботи методистами минулого.

Проблему підготовки вчителів-словесників В.П. Острогорський розглядав комплексно, відповідно до специфіки літературної освіти та місця її в житті суспільства й розв'язуваних нею суспільних завдань. Учений створив систему літературної освіти школярів, у межах якої розглядав усі питання, пов'язані з організацією літературної освіти.

За цих умов навчальний гімназійний предмет «словесність» науковець розумів не лише як власне літературознавчу дисципліну. Він пише: «Словесність – це вся так звана *літературна освіта* (виділено автором – В.Г.), набута юнаком під час його перебування в гімназії, починаючи з наймолодших класів...» [9, с. 272]. Отже, йдеться про здійснення системного позитивного впливу специфіки навчального предмету на особистість учня, про єдність навчання й виховання, про таке навчання, що формує зростаючу особистість відповідно до вимог суспільства щодо підготовки молодого покоління до життя.

З огляду на потреби суспільства, методист наголошує на тому, що «Питання про розумове й моральне піднесення юнацтва засобами *школи* (виділено автором – В.Г.) є питанням найсуттєвішою важливості та нагальної необхідності» [9, с. 273]. Зауважимо, що науковець сприймає проблему формування особистості школяра комплексно, завдання школи пов'язує насамперед із її існуванням як суспільного інституту, що призначений забезпечувати поступовий, еволюційний розвиток суспільства.

В.П. Острогорський, оцінюючи можливості літературної освіти у формуванні особистості, виділяє її патріотичну спрямованість, тісно пов'язану із загальнолюдськими цінностями, тому що, на його думку, «літературна освіта шкільна є, так би мовити, окрім самого життя, одним з наймогутніших засобів, з допомогою яких юнак набуває зв'язку з батьківщиною та людством» [9, с. 273-274]. Можна розглядати це положення як розвиток і певне узагальнення ідей В.Я. Стоюніна [1] – попередника й учителя В.П. Острогорського, який наголошував на тому, що загальнолюдська спрямованість формування особистості школою має реалізовуватися шляхом поєднання особистісного, національного й загальнолюдського, що саме національне підґрунтя дає людині можливість відчути свою причетність до людства.

Наслідком правильно побудованої літературної освіти людини має стати, як називає це явище методист, її «етико-естетичний» [9, с. 275] настрій, який проявляється в «любві до літератури рідної та загальнолюдської, у повазі до великих літературних діячів,... у моральній вимогливості, відразі до всього поганого і непристойного й прагненні до всього піднесеного, благородного, у любові до людини й батьківщини, у прагненні служити їй певною мірою сил» [9, с. 275]. Тобто, йдеться про формування шляхом літературної освіти громадянина-патріота, який спроможний відчувати свою належність до світової спільноти, активно працювати на користь батьківщини.

Отже, велике значення, яке має літературна освіта для формування морального здоров'я та життєдіяльності суспільства, для формування особистості гідного громадянина цього суспільства, вимагає, як вважає В.П. Острогорський, підвищення вимог до підготовки людини, від професійної діяльності якої залежить

ефективність літературної освіти, – учителя словесності. Більше того, він полемічно наполягає на тому, що «помилково вважає у нас багато педагогів, що вся справа тут у програмах і всіляких пояснювальних записках, які ставлять викладання словесності у певні межі» [9, с. 277]. Ключове положення методиста виглядає таким чином: «для повідомлення юнакові вказаної нами *літературної освіти насамперед мають бути літературно освічені самі* (виділено автором – В.Г.) вчителі» [9, с. 277]. Добре знаючи тодішній стан справ у галузі підготовки вчителів, видатний учитель словесності В.П. Острогорський додає, що вчителі мають бути літературно освічені «не лише так, як бажано освічувати учнів, але й у набагато більшому ступені, причому ці вчителі для повного успіху справи мають володіти ще деякими особливими якостями» [9, с. 277]. Навіть можна стверджувати, що саме особистісний чинник під час підготовки сприймається методистом і вчителем як вирішальний, від якого залежить успішність подальшої праці вчителя-словесника у галузі літературної освіти учнів: «Одразу ж скажімо, що підготовка ця є зовсім винятковою, наприклад, у порівнянні з учителями математики, фізики, географії, де самий предмет та його навчальний матеріал набагато більше окреслений і більш спеціальний» [9, с. 277]. Тому, переконує В.П. Острогорський, «добрим учителем рідної мови і словесності, на нашу думку, бути набагато важче, ніж будь-якого іншого предмету...» [9, с. 277-278], оскільки специфіка навчального предмету вимагає природного поєднання фахової підготовки й особистісних якостей учителя.

Висунуті положення вважаємо підґрунтям, базою для створення методистом системи вимог до підготовки вчителя словесності.

В.П. Острогорський визначає три складові, єдність яких забезпечує якісну підготовку вчителя-словесника до викладання словесності, до здійснення ним позитивного навчально-особистісного впливу на учнів, що є реалізацією навчально-виховного потенціалу навчального предмету. На першому місці, вважає науковець, має бути вимога загальної «освіченості» [9, с. 278], яку він розуміє дуже широко. Спираючись на власне розуміння специфіки художньої літератури як унікального виду мистецтва, В.П. Острогорський робить висновок, що саме цією специфікою зумовлена наступна вимога до викладача словесності: «Щоб з успіхом взяти на себе керівництво літературною освітою юнацтва, що починається, як ми говорили раніше, з молодших класів, учителів насамперед потрібно бути людиною *освіченою, якомога всебічно розвинутою*, певною мірою енциклопедистом, тому що художня література торкається найрізноманітніших сторін і настроїв душі, найрізноманітніших явищ життя людини і навіть природи відносно останнього» [9, с. 278]. Набуття цієї «освіченості» він пов'язує з університетською освітою, тому наполягає на тому, що «від бажаного посісти у гімназії місце вчителя рідної мови не лише у старших класах, а й молодших, потрібно перш за все вимагати університетського освітнього цензу» [9, с. 278].

Поза сумнівом, «енциклопедична освіченість» учителя словесності опинилася на першому місці серед професійних вимог до нього саме тому, що художня література є найбільш усебічним відбиттям життя мистецтвом. Для справжнього письменника не існує «заборонених» тем і сторін життя, тому людина, яка викладає літературу дітям, має прагнути справжньої «енциклопедичності» в освіті, постійно прагнути самовдосконалення, і це, окрім начального ефекту, має великий виховний вплив на учнів.

Друге місце серед професійних якостей учителя словесності, на думку В.П. Острогорського, посідає спеціальна підготовка його до виконання обов'язків учителя: «За цією загальною вимогою *освіченості* (виділено автором – В.Г.) йдуть знання вже, так би мовити, спеціальні» [9, с. 278]. Перелік цих «спеціальних знань» [9, с. 278-280] переконує, що методист виділяє основні напрями фахової підготовки вчителя-словесності, окреслює коло наукових дисциплін, сукупність яких забезпечує високий рівень цієї підготовки.

Не можна також не помітити, що В.П. Острогорський орієнтує фахову підготовку вчителя-словесника на використання новітніх досягнень усіх наук, сукупність яких забезпечує її. Тобто, мовою сучасної методики можна стверджувати, що у даному випадку йдеться про опору на провідний принцип побудови літературної освіти учнів – принцип науковості [4, с. 90]. Він передбачає, що основою літературної освіти є саме системне використання новітніх досягнень усіх наук, сукупність яких забезпечує ефективну діяльність учителя словесності.

Розгляд змісту, яким, на думку В.П. Острогорського, має бути наповнено «спеціальну» підготовку вчителя-словесника, є темою окремого наукового дослідження. Уважаємо, що воно може стати корисним для визначення еволюційного шляху змісту фахової підготовки вчителя-словесника, водночас не можна також виключати, що під час цього аналізу деякі моменти сучасного етапу розвитку методики викладання літератури потрібно буде переосмислити з історичного погляду. Такий підхід може забезпечити більш високий рівень «спеціальної» підготовки вчителя.

На думку В.П. Острогорського, «спеціальна» підготовка вчителя-словесника є обов'язковою складовою процесу його підготовки у ВНЗ, «*цілковито необхідною теоретичною науковою основою*» (виділено автором – В.Г.) [9, с. 280] процесу підготовки вчителя-словесника в університеті.

Третю складову, без якої підготовка вчителя-словесника не може бути ефективною, В.П. Острогорський пов'язує безпосередньо з його особистісними якостями: «від учителя мови й словесності потрібні ще й деякі

якості особисті, від яких значною мірою (виділено нами – В.Г.) залежить успіх справи». Методист визначає три таких якості, кожна з яких докладно пояснює з погляду ролі у навчально-виховному процесі.

«1) Швидкий, критичний (виділено автором – В.Г.) розум, який допомагав би керувати учнями й не дозволяв самому вчителю розкидатися на подробиці і дрібниці, занурюватися в непотрібну балаканину і велику кількість керівних, настановчих та інших питань, а одразу ж зупиняв учнів на головному» [9, с. 280]. Методист добре розуміє, що ця професійна якість учителя-словесника тісно пов'язана з особистістю людини, людина має бути належним чином розвиненою для того, щоб її професійна діяльність була ефективною. Скоріше за все, ця вимога зорієнтована не лише на навчання, велике значення саме такий підхід учителя до побудови навчального процесу має у вихованні учнів, які на дуже переконливому прикладі навчаються вмінню визначати головне у своїй діяльності. Безумовно, якщо вчитель-словесник не може одразу ж зосередити увагу учнів на головному, дозволяє на уроках «балаканину» замість навчання, він також навчає школярів, як не потрібно поводитися. Але цей шлях навчання «від зворотного» дає результати лише тоді, коли учень перебуває вже на доволі високому рівні особистісного розвитку. Тому набагато краще, коли вчитель-словесник як особистість відповідає повністю вимозі, яку В.П. Острогорський поставив на перше місце серед вимог до його особистості.

Друга особиста якість учителя-словесника, яку виділяє В.П. Острогорський: «2) Естетичний смак (виділено автором – В.Г.), деяка, так би мовити, поетична жилка, яка, торкаючи душу самого вчителя, захоплювала б й учнів, давала б їм відчуття краси твору» [9, с. 280]. Оскільки художня література є мистецтвом слова, її вивчення має відбуватися не лише на розумовому рівні, учитель має працювати у напрямі емоційно-естетичного розвитку учнів. Відчуття краси художнього твору помітно збагачує емоційну сферу учня, робить його людиною, почуття якої пов'язані не лише з побутовим рівнем життя, а й зі світом мистецтва, справжньої краси, загальнолюдських морально-естетичних цінностей.

Естетичний смак учителя-словесника має стати надійним підґрунтям не лише освіти (і, мабуть, не в першу чергу освіти), В.П. Острогорський переконаний, що саме формування естетичного смаку учня, розвиток його емоційності визначають подальше життя людини: «Естетичний смак, добрі почуття й живу уяву школа повинна обов'язково виховувати з малих літ, як міцну основу всієї подальшої діяльності людини» [9, с. 280]. Знову ж таки, методист висуває вимогу до вчителя, тому що без розвиненого естетичного смаку, його «застосування» під час кожного з уроків професійна діяльність педагога не буде ефективною, оскільки не буде спиратися на естетичну своєрідність літератури як навчального предмету, але водночас увагу зосереджено на головній меті літературної освіти – формуванні особистості учня у процесі навчання.

Третя особиста якість учителя-словесника: «3) Нарешті, вчитель має володіти сповна даром слова (виділено автором – В.Г.), тобто, розмовляти не лише на досконалому рівні зв'язно, плавно і ясно, але навіть, за можливістю, гарно й захоплююче» [9, с. 281]. Цю вимогу методист обумовлює тим, що саме мова вчителя є для школярів яскравим прикладом володіння мовою, саме цей приклад має спонукати їхні зусилля щодо оволодіння мовою на належному, такому рівні, що відповідає мовному рівню виучуваних творів. Добре розуміючи значення цього прикладу для мовно-особистісного розвитку учня, В.П. Острогорський стверджує, що «мова вчителя повинна стати для учнів зразковою» [9, с. 281].

Система вимог до підготовки вчителя-словесника у ВНЗ розглядалася В.П. Острогорським, як зазначалося вище, невід'ємною складовою підвищення якості літературної освіти. Учений та вчитель не був ідеалістом, він добре бачив усі труднощі побудови науково обґрунтованої системи літературної освіти, водночас розуміючи, що не все залежить саме від цієї освіти. Тому він писав: «Звичайно, один-єдиний шкільний предмет словесність не врятує наших дітей від спокус часу і не може сформувати характер; але те, що серйозна літературна освіта вельми значною мірою сприяє розвитку у сприятливій юній душі шляхетних ідеальних прагнень і моральної порядності, – у цьому, вважаємо, сумнівів немає» [9, с. 298-299]. Оскільки «серйозна літературна освіта» може забезпечуватися лише фахівцем, рівень підготовки якого відповідає вимогам суспільства до неї, розроблена В.П. Острогорським система підготовки вчителя-словесника передбачала потрібні складові цієї підготовки в їхньому взаємозв'язку та єдності.

Висновки... Таким чином, розгляд проблеми виявлення основ системного підходу до підготовки вчителя-словесника у методичній спадщині В.П. Острогорського дає підстави зробити наступні основні висновки:

1. В.П. Острогорський визначав багато у чому вирішальну роль літературної освіти у підготовці юнацтва до життя, тому їм було створено систему літературної освіти, яка забезпечувала всебічну реалізацію навчально-виховного потенціалу художньої літератури під час її вивчення зростаючим поколінням.

2. Ураховуючи визначальну роль учителя-словесника у підвищенні якості літературної освіти, В.П. Острогорський особливу увагу приділяв підготовці вчителів у межах університетської освіти, для чого їм було розроблено систему вимог до цієї підготовки.

3. Система складалася з вимог загальної освіченості вчителя-словесника, його спеціальної підготовки та особистісних якостей, ці три складові взаємопов'язані, вони визначаються специфікою літератури як навчального предмету й мистецтва слова та вимогами, що висуває суспільство до літературної освіти учнів.

4. Не викликає сумнівів те, що саме В.П. Острогорським було закладено основи системного підходу до літературної освіти учнів і професійної підготовки вчителів-словесників.

Література

1. Гладішев В.В. Вивчати літературу в загальнолюдському вимірі (Деякі аспекти методичної спадщини В.Я. Стоюніна в історичному контексті) / В.В. Гладішев // Гуманітарні науки. Науково-практичний журнал. – 2005. – № 1. – С. 166-169.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / Семен Устинович Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
3. Методика преподавания литературы / Под. ред. З.Я. Рез. – М. : Просвещение, 1985. – 368 с.
4. Мірошніченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник / Леся Федорівна Мірошніченко. – К. : Вища шк., 2007. – 415 с.
5. Мірошніченко Л.Ф. Формування професійної готовності студентів-філологів до викладання світової літератури : Дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Леся Федорівна Мірошніченко. – К., 2000. – 403 с.
6. Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник / За редакцією доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента АПН України Н.Й. Волошиної. – К. : Ленвіт, 2002. – 344 с.
7. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах / Євген Андрійович Пасічник. – К. : Ленвіт, 2000. – 384 с.
8. Семенов О.М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : монографія / Олена Миколаївна Семенов. – Суми : ВВП "Мрія-1" ТОВ, 2005. – 404 с.
9. Хрестоматия по истории методики преподавания литературы / Сост. Я.А. Роткович. – М. : Учпедгиз, 1956. – 416 с.
10. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі: Навчальний посібник / Фелікс Маратович Штейнбук. – К. : Кондор, 2007. – 316 с.

Анотація

У статті зроблено спробу довести (на підставі осмислення провідних положень основної праці видатного методиста), що В.П. Острогорським було закладено основи системного підходу до підготовки вчителя-словесника у вітчизняній методиці викладання літератури.

Аннотация

В статье сделана попытка доказать (на основе анализа ведущих положений основного труда выдающегося методиста), что В.П. Острогорским были заложены основы системного подхода к подготовке учителя-словесника в отечественной методике преподавания литературы.

Summary

This article attempts to show (based on analysis of the leading positions of the outstanding principal work of a practitioner) that the V.P.Ostrogorsky laid the foundation for a systematic approach to preparing teachers in the national teacher of literature teaching methodology literature.

Ключові слова: основи системного підходу, В.П. Острогорський.

Ключевые слова: основы системного подхода, В.П. Острогорский.

Key words: a systematic manner, V.P.Ostrogorsky.

Подано до редакції 09.09.2011.

УДК 371.13-057.875:377.8:331.101.3(045)

©2012

Гура В.В.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ У СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УЧИЛИЩ ТА КОЛЕДЖІВ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО ФОЛЬКЛОРУ

Постановка проблеми у загальному вигляді... Реформування системи педагогічної освіти, оновлення психолого-педагогічного змісту діяльності сучасних типів навчальних закладів (гімназії, ліцеї, коледжі) є однією з провідних проблем сьогодення. Також гостро стоїть питання про створення нового освітнього простору, який має орієнтуватися на нове соціальне замовлення, а саме на підготовку кваліфікаційних педагогічних кадрів для цих навчальних закладів, зокрема вчителів музики з чітко сформованими соціальними цінностями, потребами у суспільно-корисній діяльності, отриманні та засвоєнні нових знань, педагогічного досвіду тощо.

Актуальними на сьогодні у сфері освіти залишаються проблеми психолого-педагогічного та методичного характеру, які базуються на суб'єктно-діяльній підході (ідеї персоналізації). Адже орієнтація на особистість студента, його інтереси, бажання, потреби, наміри, мотиви за умови вдалого моделювання в навчальний процес, на нашу думку, сприятимуть підвищенню ефективності підготовки майбутніх вчителів, зокрема педагогів-музикантів.

Відповідно до професійного призначення вчителя музики, згідно з державними стандартами вищої освіти (освітньо-кваліфікаційна характеристика молодшого спеціаліста 5.010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Музика), майбутні фахівці покликані збагачувати духовний потенціал українського народу, зберігати і примножувати традиції національної культури в загальнолюдському контексті. А отже, одним із дієвих засобів впливу на мотиваційно-емоційний розвиток особистості, на наше переконання, є "спілкування" з творами вітчизняного народного мистецтва (український музичний фольклор). Адже на основі минулого досвіду, який